

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Ujszövetségi apokrifusok. Fordította *Raffay Sándor*, ev. theol. akad. tanár Pozsonyban. Pozsony, 1905. N. 8r. 358 l. Ára 6 kor. — Az ó-szövetségi iratoknak megvannak apokrifusai. Az új szövetségieknek se hiányoznak. De ezek eddig magyar nyelven nem jelentek meg. Raffay Sándor pozsonyi ág. ev. theol. tanár most kitöltötte ezt a hézagot. Lefordította és kiadta az új szövetségi apokrifusokat, a kanonikus könyvek közzé föl nem vett, de egyik vagy másik őskeresztény iratgyűjteményben előforduló új-szövetségi műveket. Elismeres illeti a munkáért a tudós fordítót, mert egy-egy idegenszerű kifejezést leszámítva, könyve jól olvasódik. És elismerés azért is, mert ha némely munkából csak töredékeket közölhet, van ez apokrifusok között néhány nagyon épületes munka. Elismerés azért is, mert e könyv közreadásával adalékokat nyújt az új-szövetségi irodalomtörténethez. A hol az új-szövetséget tanulmányozzák, e könyv tanulmányozása is helyet kell, hogy foglaljon. A közlött iratok: A héberek evangéliuma. Az ebioniták evangéliuma. Az oxyrynchosi töredékek. Péter predicatiója. Péter evangéliuma. Jakab elbeszélése. Tamás elbeszélése. Barnabás levele. Római Kelemen első levele a korinthusiakhoz. Római Kelemen második levele a korinthusiakhoz. Polykarpus levele a filippibeliekhez. A laodiceai levél. Az apostolok tanítása. Hermas pásztorja. Péter jelenése. Pál cselekedetei.

Egyházi beszédek Bitzius Alberttől. Németből fordította *Nagy Béla* sárospataki theol. rk. tanár. Sárospatak 1906. 8r. VII. 214 l. — A szababság levegőjében lélegzik, szellemre is abban, mint Zürich szónoka Lang Henrik . . . Bitzius, ki Langnak kortársa volt, a vidéken papskodott s csodálatosan tudott alkalmazkodni a néplelekhez . . . Beszédei példányszerűek arra nézve, hogy a néplelket ismerve, hogy kell azt emelni, hogy kell evangéliumszerű tisztútt vallási nézeteket a népnek tanítani. És beszédei bizonyosság arra, hogy csakis tudományosság, tanultság mellett lehet ma a népnek is

az evangéliumot sikeresen prédikálni. A sikerülten fordított tartalmas beszédek különös figyelmet érdemelnek. Fordító a magyar protestans theologus ifjúságnak ajánlja a kötetet. Bitziustól ha tanul a magyar protestans theologus ifjú, esakis hasznára válhatik. A kötet ára 5 korona.

Erdélyi Múzeum. Új folyam. Szerk. *Erdélyi Pál*, egyetemi és muzeumi könyvtárnok. 1906. 1. füzet. Az Erdélyi Múzeum új folyama azzal a czéllal indul ki, hogy az erdélyi dolgoknak, Erdélyrész honismeretének több tért szentel. A megjelent füzet gazdag tartalma: Erdélyi Múzeum. Erdélyi Pál. Jogi intézmény-e a parlamenti kormány? Dr. Deák Albert. Nagyari József táborigéneki prédicatioi (1681—1683). Szádeczky Béla. Adalékok a Régi Magyar Könyvtárhoz. Köblös Zoltán. Régi székely balladák. Kanyaró Ferencz. S vegyes közlemények. A folyóirat évnegyedenként jelenik meg öt íves füzetekben. Előfizetési ára: 10 kor., tagoknak: 8 korona.

KÜLÖNFÉLÉK.

A kormányváltással a vallás- és közoktatásügyi ministerium vezetését a nagymiveltségű gróf Apponyi Albert vette át. A Wekerle-ministerium kiváló egyénekből van összealkotva. Szélesebb látókörű és a tudományos miveltséget inkább értéklő államférfiu kezébe a vallás- és közoktatásügy nem juthatott volna. Gróf Apponyi Albert bizonyára a vallás-politikára nézve is modern és nemzeti álláspontot foglal el, a mit már jeles szónoklataiban, az ország előtt nem egyszer kifejezésre juttatott.

A keresztény felekezetek közti béke. XIII. Leo, X. Pius előde a magát úgynevezte „békepápa“ a keresztény felekezetek közti békét a római pontifex főhatósága alatt gondolta s ajánlta is ily értelemben a görög-keleti és anglikán egyháznak, melyek azonban ez értelmezést sehogy se akarták megérteni. Annál kétségtelenül sokkal érthetőbb, még a protestansok előtt is az a felfogás, melynek a görög keresztények részéről Kyriagos, athenae-i egyetemi theol. tanár adott küzelebb kifejezést. „A különböző egyházak keresztényeinek egymást tesvérekül kell tekinteni, mert mi együtt egy keresztény családot alkotunk, mert mi mindnyájan a keresztény valláshoz tartozunk, mert a különbségek mellett is, a melyek minket